

19 Νοεμβρίου 2017

Η ανίκητη τελευταία ελπίδα-Μια πραγματική ιστορία από τα βάθη της Μικρασίας στην ορεινή Αρκαδία (Ιωάννης Μ. Μιχαλακόπουλος)

/ [Πεμπουσία](#)

95 χρόνια μετά...

Μια πραγματική ιστορία από τα βάθη της Μικρασίας στην ορεινή Αρκαδία...

Η ανίκητη τελευταία ελπίδα

Ο παππούς ο Χαράλαμπος ή γέρο - Τέτοιος, παιδί του Μιχαλάκη και της Κυριακούλας, στα ογδόντα πέντε του χρόνια, περνούσε μέρες βαθιάς οδύνης, στο μικρό χωριό του, στην ορεινή Γορτυνία.

Πηγή: mobserver.co.za

Τα δυο παιδιά του, ο Παναγής κι ο Κυριαζής είχαν μεταναστεύσει από χρόνια στην Αμερική. Τον Αγγελή του τον έχασε στα 18 του. Ο Μιχάλης του, που έμεινε κοντά του στο χωριό, πέθανε στα σαράντα τρία του και του άφησε δυο εγγόνια τη Φωτεινή και τον Αγγελή. Το εγγονάκι του ο Αγγελής πήρε το όνομα του πεθαμένου γιου του για μικρή παρηγοριά του γερο-Χαράλαμπου.

Είναι καλοκαίρι του 1922. Το μέτωπο της Μικρασίας έχει καταρρεύσει. Η συμφορά της Ελλάδας παίρνει απροσμέτρητες διαστάσεις. Ο ελληνικός στρατός διαλύεται. Εφαρμόζεται το δόγμα ο σώζων εαυτόν σωθήτω!

Ο γερο-Χαράλαμπος μαθαίνει τα θλιβερά μαντάτα και βρόχος θανάτου του σφίγγει το λαιμό. Το αγαπημένο του εγγόνι, ο Αγγελής του, η μόνη του ελπίδα, μαχόταν στο Σαγγάριο, όταν άρχισε η οπισθοχώρηση. Οι ειδήσεις για την τύχη του Αγγελή του ήσαν συγκεχυμένες στην αρχή, ύστερα έγιναν ολόμαυρες και ολόπικρες. Δεν σώθηκε κανένας από τη μονάδα του! Όπως γινόταν τότε σε ανάλογες περιπτώσεις, έγινε και το μνημόσυνο του Αγγελή, για την ανάπαυση της ψυχής του.

Όλοι θρηνούν στο χωριό για τον πεσόντα νεαρό στρατιώτη... Ο γερο-Χαράλαμπος όμως δεν πείθεται στο «τετελεσμένο». Κάτι βαθιά μέσα του, του σιγοπιθυρίζει,

ότι ο Αγγελής ζει. Ότι θα γυρίσει...!

Ο ναός της Παναγίας είναι δίπλα στο σπίτι του, δέκα μόνο βήματα από την τοξωτή αυλόθυρα του σπιτιού του. Ο γέροντας σέρνει κάθε μέρα ως εκεί τα βήματά του. Αγγίζει τα αγκωνάρια του ναού, τα φιλάει, τα ποτίζει με δάκρυα έντονης και θερμής προσευχής: «Φέρ' τον Παναγιά μου πίσω κι' ύστερα πάρε με...».

Ο Μιχαλάκης, ο πατέρας του γερο-Χαράλαμπος, είχε έρθει παιδί από την περιοχή της Καρύταινας, την εποχή του μεγάλου κατατρεγμού της κλεφτουριάς, για να γλυτώσει από το τούρκικο σπαθί. Οι ιερομόναχοι Παφνούτιος και Ακάκιος, που εφημέρευαν τότε στο χωριό, ήσαν συγγενείς του και το κελί τους ήταν χτισμένο στον κήπο του γερο-Χαράλαμπος. Από πατέρα σε παιδί περνούσε η πίστη και η διακονία στην Μεγαλόχαρη, που στη γειτονιά τους είχε στήσει από αιώνες το ναό της Κοίμησής της.

Ο Οκτώβρης του 1922 βρίσκει τη χώρα βυθισμένη στο πέλαγος των στεναγμών εκατομμυρίων προσφύγων και μαυροφορεμένων ανθρώπων, που έχασαν τα παιδιά τους στην αποτυχημένη εκείνη εκστρατεία.

Ο Νοέμβρης μπαίνει με αγριεμένο καιρό. Στην Αθήνα αρχίζει η δίκη των υπευθύνων της μικρασιατικής καταστροφής. Ο γερο-Χαράλαμπος δεν μπορεί πια να βγει από το σπίτι. Με δυσκολία σέρνεται μέχρι το παράθυρο για να επαναλάβει την προσευχή του στη Παναγία για το γυρισμό του Αγγελή. Μέρα με τη μέρα οι ελάχιστες δυνάμεις του τον εγκαταλείπουν και το τέλος της επίγειας ζωής του είναι πολύ κοντά.

Ξημερώνει η 15 του Νοέμβρη. Σαν αστραπή μεταδίδεται η είδηση ότι καταδικάστηκαν σε θάνατο και σε λίγες ώρες εκτελέστηκαν οι Έξι στο Γουδί. Μετά το μεσημέρι στο μικρό ορεινό χωριό, μια άλλη είδηση συγκλονίζει όλους τους κατοίκους. Η «νεκρανάσταση» του Αγγελή! Ο λογισθείς μετά νεκρών είναι ζωντανός! Γύρισε!

Ο γερο-Χαράλαμπος, ο παππούς του, ήταν ξαπλωμένος κοντά στο παραγώνι. Τις τελευταίες δυο μέρες δεν κουνιόταν, δεν έτρωγε, δεν μιλούσε. Είχε αρχίσει να ουρανοδρομεί. Μέσα στο λήθαργό του, άκουσε τις φωνές, κάτι κατάλαβε, κάτι σκίρτησε μέσα του. Ανασηκώθηκε λίγο κι άρπαξε στην αγκαλιά του τον άγγελό του, τον Αγγελή του! Κάτι μουρμούρισε δυσκατάληπτο με μάτια υγρά και με σπασμούς σε όλο του το σώμα!..

Κόσμος έμπαινε να δει το νέο «Λάζαρο», που του είχαν κάνει πριν μέρες το μνημόσυνο! Όταν κόπασε λίγο ο θόρυβος από την έκπληξη, πήγαν προς το

παραγώνι να δουν τον παππού. Ήταν νεκρός. Είχε ταξιδέψει ικανοποιημένος, που επαληθεύτηκε η τελευταία του ανίκητη ελπίδα!...

Μιχάλης Μιχαλακόπουλος

Γορτυνία, Νοέμβριος 2017.-